

Parlamentul
Republicii Moldova

O. N. nr. 3
29 11 2019

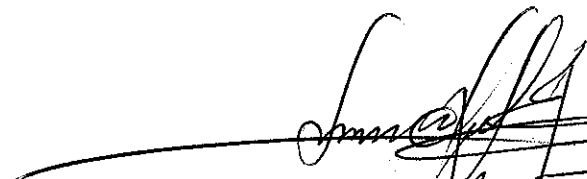

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroului Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu articolul 73 din Constituția Republicii Moldova și articolul 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative.

- Anexe: 1. Proiectul de lege -6 file;
2. Nota informativă – 6 file.

Deputați în Parlamentul Republicii Moldova:

 Chiril MOȚPAN
 Oazu NANTOI
 Igor GROSU

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr. 306	
"11" 12	2019
Ora	

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea unor acte normative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I – Legea nr. 162 - XVI din 22.07.2005 cu privire la statutul militarilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.129-131/618 din 30.09.2005), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 35, alineatele (11)-(13) se abrogă.
2. Legea se completează cu articolul 35¹ care v-a avea următorul cuprins:
„Articolul 35¹. Recuperarea cheltuielilor pentru instruire

(1) La eliberarea din serviciul militar prin contract în cazurile prevăzute la art. 35 alin.(3) lit.e)-f), i)-k) și m)-o), militarii cu vechimea în serviciul militar mai mică de 5 ani, după absolvirea instituțiilor de învățământ din domeniul militariei sau după încheierea tuturor tipurilor de instruire, indiferent de sursa de finanțare, sînt obligați să recupereze cheltuielile pentru instruire în mărimea calculată prin împărțirea sumei cheltuielilor generale la perioada aflării în serviciul militar.

(2) Militarii care au fost exmatriculați din instituțiile de învățământ din domeniul militariei pentru restanțe academice, încălcare a disciplinei sau refuz de a continua studiile sînt obligați să recupereze cheltuielile pentru instruire în mărimea calculată prin împărțirea sumei cheltuielilor generale la perioada aflării în serviciul militar.

(3) Cheltuielile pentru instruire cuprind mijloacele bănești achitate personalului implicat în procesul de instruire, cheltuielile pentru cazare, echipament, alimentație și asistență medicală.

(4) Mijloacele financiare, restituite conform prevederilor alin. (1) și (2), se varsă la bugetul de stat. În cazul refuzului de a restitui benevol mijloacele financiare, Ministerul Apărării intentează acțiunea civilă în instanța de judecată privind recuperarea cheltuielilor pentru instruire.

(5) Sânt scutiți de la recuperarea cheltuielilor pentru instruire, persoanele menționate la alin. (1) din prezentul articol, cu excepția celor eliberați din serviciul militar prin contract în cazurile prevăzute la art. 35 alin. (3) lit. e)-f) și j)-k), o), care în decurs de 6 luni de la eliberare se reangajează, o singură dată, în instituția din care s-au eliberat sau se angajează într-o instituție sau autoritate publică, finanțată din bugetul de stat.

Autoritatea publică sau instituția în care s-au angajat persoanele menționate la alin.(1) va informa Ministerul Apărării, în termen de 3 luni despre acest fapt.

(6) În cazul în care persoanele menționate la alin. (5) din prezentul articol se eliberează din serviciul militar sau special, având o vechime totală în serviciul militar sau special mai mică de 5 ani, după absolvirea instituțiilor de învățământ din domeniul militariei, securității și ordinii publice sau după încheierea tuturor tipurilor de instruire, aceștia sânt obligați să recupereze cheltuielile pentru instruire în mărimea calculată prin împărțirea sumei cheltuielilor generale la perioada aflării în serviciul militar și special. În cazul refuzului de a restitui benevol mijloacele financiare, intentarea acțiunii în instanța de judecată privind recuperarea cheltuielilor pentru instruire, va fi efectuată de către ultima instituție sau autoritate cu care a fost încheiat contract individual de muncă.”

Art. II – Legea nr. 288 din 16.12.2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 40-49/85, 10.02.2017), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 26, alineatul (4) se abrogă.

2. Legea se completează cu articolul 26¹ care v-a avea următorul cuprins:
„Articolul 26¹. Recuperarea cheltuielilor pentru instruire

(1) Funcționarii publici cu statut special care au absolvit o instituție de învățământ a Ministerului Afacerilor Interne din banii bugetului de stat și au încetat raportul de serviciu în primii 5 ani de activitate din motivele specificate la art. 38 alin. (1) lit. a), g)–r) și t)–w) restituie cheltuielile pentru studii proporțional cu perioada rămasă până la 5 ani, în modul stabilit de Ministerul Afacerilor Interne.

(2) Funcționarii publici cu statut special care au fost exmatriculați dintr-o instituție de învățământ a Ministerului Afacerilor Interne pentru restanțe academice, încălcare a disciplinei sau refuz de a continua studiile sânt obligați să recupereze cheltuielile pentru instruire în mărimea calculată prin împărțirea sumei cheltuielilor generale la perioada aflării în serviciul special.

(3) Cheltuielile pentru instruire cuprind mijloacele bănești achitate personalului implicat în procesul de instruire, cheltuielile pentru cazare, echipament, alimentație și asistență medicală.

(4) Mijloacele financiare, restituite conform prevederilor alin. (1) și (2), se varsă la bugetul de stat. În cazul refuzului de a restitui benevol mijloacele financiare, Ministerul Afacerilor Interne intentează acțiunea civilă în instanța de judecată privind recuperarea cheltuielilor pentru instruire.

(5) Sânt scutiți de la recuperarea cheltuielilor pentru instruire, persoanele menționate la alin. (1) din prezentul articol, cu excepția celor eliberați din serviciul special în cazurile prevăzute la art. 38 alin. (1) lit. g)–h), j)–r) și t)–w), care în decurs de 6 luni se reangajează o singură dată în instituția din care s-au eliberat sau se angajează într-o instituție sau autoritate publică finanțată din bugetul de stat. Autoritatea publică sau instituția în care s-au angajat persoanele menționate la alin.(1) va informa Ministerul Afacerilor Interne, în termen de 3 luni despre acest fapt.

(6) În cazul în care persoanele menționate la alin. (5) din prezentul articol se eliberează din serviciul special sau militar, având o vechime totală în serviciul special și/sau militar mai mică de 5 ani, după absolvirea instituțiilor de învățământ din domeniul militariei, securității și ordinii publice sau după încheierea tuturor tipurilor de instruire, aceștia sânt obligați să recupereze cheltuielile pentru instruire în mărimea calculată prin împărțirea sumei cheltuielilor generale la perioada aflării în serviciul special și militar. În cazul refuzului de a restitui benevol mijloacele financiare intentarea acțiunii în instanța de judecată privind recuperarea cheltuielilor pentru instruire va fi efectuată de către ultima instituție sau autoritate cu care a fost încheiat contract individual de muncă.”

Art. III – Legea nr. 170 - XVI din 19.07.2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.171-174/667 din 02.11.2007), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 36, alineatul (7) se abrogă.
2. Legea se completează cu articolul 36¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 36¹. Recuperarea cheltuielilor pentru instruire

(1) La eliberare din serviciu, în cazurile prevăzute la art. 36 alin. (1) lit. g)–q), ofițerul de informații care, după încheierea tuturor tipurilor de instruire, a îndeplinit serviciul în cadrul Serviciului mai puțin de 5 ani achită cheltuielile pentru instruire, independent de sursa de finanțare, mărimea lor fiind dedusă prin împărțirea sumei cheltuielilor la perioada de îndeplinire a serviciului.

(2) Ofițerii de informații care au fost exmatriculați în timpul instruirii pentru restanțe academice, încălcare a disciplinei sau refuz de a continua studiile sânt obligați să recupereze cheltuielile pentru instruire în mărimea

calculată prin împărțirea sumei cheltuielilor generale la perioada aflării în serviciul special.

(3) Cheltuielile pentru instruire cuprind mijloacele bănești achitate personalului implicat în procesul de instruire, cheltuielile pentru cazare, echipament, alimentație și asistență medicală.

(4) Mijloacele financiare, restituite conform prevederilor alin. (1) și (2), se varsă la bugetul de stat. În cazul refuzului de a restitui benevol mijloacele financiare, Serviciul intentează acțiunea civilă în instanța de judecată privind recuperarea cheltuielilor pentru instruire.

(5) Sânt scutiți de la recuperarea cheltuielilor pentru instruire, persoanele menționate la alin. (1) din prezentul articol, cu excepția celor eliberați din serviciul special în cazurile prevăzute la art. 36 alin. (1) lit. g)-p), care în decurs de 6 luni de la eliberare se reangajează, o singură dată, în instituția din care s-au eliberat sau se angajează într-o instituție sau autoritate publică, finanțată din bugetul de stat.

Autoritatea publică sau instituția în care s-au angajat persoanele menționate la alin.(1) va informa Serviciul, în termen de 3 luni despre acest fapt.

(6) În cazul în care persoanele menționate la alin. (5) din prezentul articol se eliberează din serviciul special sau militar, având o vechime totală în serviciul special și/sau militar mai mică de 5 ani, după absolvirea instituțiilor de învățământ din domeniul militariei, securității și ordinii publice sau după încheierea tuturor tipurilor de instruire, aceștia sânt obligați să recupereze cheltuielile pentru instruire în mărimea calculată prin împărțirea sumei cheltuielilor generale la perioada aflării în serviciul special și militar. În cazul refuzului de a restitui benevol mijloacele financiare, intentarea acțiunii în instanța de judecată privind recuperarea cheltuielilor pentru instruire va fi efectuată de către ultima instituție sau autoritate cu care a fost încheiat contract individual de muncă.”

Art. IV – Acțiunile civile și acțiunile de executare silită intentate până la intrarea în vigoare a prezentei Legi, împotriva persoanelor care cad sub incidența art. 35¹ alin. (5) din Legea nr. 162/22.07.2005, art. 26¹ alin.(5) din Legea nr. 288/16.12.2016 și art. 36¹ alin.(5) din Legea nr. 170/19.07.2007, încetează de drept.

Art. V. – În termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Guvernul, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

Președintele Parlamentului

Zinaida GRECEANȚI

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative

I. Autorul proiectului, condițiile ce au impus elaborarea acestuia și corelația cu alte acte normative.

Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative a fost elaborat de către un grup de deputați în scopul perfecționării reglementărilor juridice a relațiilor apărute între autoritățile statului și militarii/funcționarii publici cu statut special/ofițerii de informații și securitate în urma desfacerii contractului de îndeplinire a serviciului militar sau special, înainte de termen, drept temei fiind angajarea într-o autoritate publică, într-o funcție care prevede exercitarea serviciului militar sau special.

Potrivit legislației în domeniu (Legea nr. 162-XVI din 22.07.2005 cu privire la statutul militarilor; Legea nr. 1245-XV din 18.07.2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei, Legea nr. 288 din 16.12.2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Legea nr. 170-XVI din 19.07.2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate) militarul/funcționarul public cu statut special/ofițerul de informații și securitate au obligația de a recupera cheltuielile pentru instruire suportate de către stat dacă nu au respectat termenul de îndeplinire a serviciului militar sau special prin contract în autoritățile pentru care au fost instruiți.

În temeiul normei prenotate, autoritățile (Ministerul Apărării, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova) urmează să acționeze în judecată militarii/funcționarii publici cu statut special/ofițerii de informații și securitate cu vechimea în serviciul militar/special, mai mică de 5 ani, revendicând cheltuielile suportate pentru instruirea acestora.

Potrivit situației de fapt, în Republica Moldova, instruirea militarilor/funcționarilor publici cu statut special/ofițerilor de informații și securitate este realizată de către următoarele instituții de învățământ - Institutul Militar al Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”, Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne, Institutul National de Informații și Securitate „Bogdan întemeietorul Moldovei”.

Într-o analiză multi-aspectuală a practicii judiciare în litigiile obiectul cărora constituie restituirea cheltuielilor pentru instruire, instanțele de judecată statuează că, potrivit art. 13 alin. (7) al Legii nr. 162-XVI din 22.07.2005, instruirea cetățenilor în instituțiile de învățământ militar se efectuează din contul bugetului de stat, iar art. 35 alin. (13) din aceeași Lege prevede că mijloacele financiare, restituite conform prevederilor alin.(11) se varsă la bugetul de stat. Norma de drept însă, nu este una funcțională în cazul militarului, care într-un termen foarte restrâns se reangajează o singură dată în instituția din care s-a eliberat sau se angajează la o altă instituție publică finanțată din bugetul de stat, într-o funcție ce implică exercitarea serviciului militar sau special. Or, reglementările stabilite au drept scop evitarea cheltuirii banilor publici pentru instruirea persoanelor, care vor refuza ulterior să îndeplinească serviciul în folosul statului.

În cazul în care militarul, fiind instruit din surse bugetare, îndeplinește în continuare serviciul militar sau special în interesul și beneficiul statului Republicii Moldova, pretenția de restituire a cheltuielilor pentru instruire către „același” buget este absolut nejustificată și irațională.

Analizând și cadrul normativ, tangential problematicii abordate în prezentul proiect, reliefăm că norme similare deja sunt prevăzute și reglementate în Hotărârea Guvernului nr. 923 din 04.09.2001 „Cu privire la plasarea în câmpul muncii a absolvenților instituțiilor de învățământ superior și mediu de specialitate de stat”, potrivit căreia, în

pct. 4 este prevăzut că în cazul în care tânărul specialist refuză să se prezinte la locul de lucru conform repartizării sau își suspendă activitatea înainte de expirarea termenului de trei ani stabilit, el este obligat să restituie în bugetul de stat cheltuielile pentru instruirea sa în volumul calculat de instituția respectivă de învățământ. Însă, pct. 4¹ al Hotărârii sus menționate, instituie o derogare de la norma prenotată, potrivit căreia prevederile punctului 4 al prezentei hotărâri nu se aplică în cazul în care tânărul specialist, în decurs de 6 luni, se reangajează o singură dată în instituția din care s-a eliberat sau se angajează la o altă instituție publică finanțată de la bugetul de stat sau de la bugetul local, într-o funcție corespunzătoare specialității obținute.

Normele invocate supra, sunt relevante și situației abordate or, potrivit art. 122 din Codul Educației aprobat prin Legea nr. 152/17.07.2014, învățământul în domeniile militariei, securității și ordinii publice este parte integrantă a sistemului național de învățământ, respectiv Institutul Militar al Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”, Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne, Institutul National de Informații și Securitate „Bogdan Întemeietorul Moldovei” reprezintă instituții de învățământ, cu statut militar complementar.

În context, elocvente sunt obiectivele, principiile și reperatele trasate în Strategia securității naționale a Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr. 153 din 15.07.2011, care prevede reformarea cadrului instituțional și normativ prin adoptarea de acte normative funcționale sau ajustarea celor existente la necesitățile reformei sistemului de securitate națională.

Menționăm că Strategia stabilește criteriile de conformare a sistemului de securitate națională, acestea fiind: respectarea principiilor statului de drept și a normelor de protecție a drepturilor omului, consolidarea instituțiilor și a principiilor democratice în țară, etc.

În această ordine de idei, concluzionăm că drepturile și libertățile fundamentale ale omului sunt net superioare. Prin urmare, obligația militarului/funcționarului public cu statut special/ofițerul de informații și securitate de a activa anume în autoritatea pentru care a fost instruit, pe un termen de 5 ani după absolvirea studiilor, este una abuzivă și contradictorie legii supreme precum și actelor internaționale la care Republica Moldova este parte. Or, potrivit art. 43 alin (1) din Constituția Republicii Moldova în coroborare cu art. 23 alin (1) din Declarația Universală a Drepturilor Omului din 10.12.1948 la care Republica Moldova a aderat prin Hotărârea Parlamentului nr. 214-XII din 28.07.1990, este prevăzut că orice persoana are dreptul la libera alegere a muncii. Dreptul fundamental precum libera alegere a muncii, este garantat de actele supreme, nu poate fi îngrădit, restricționat sau suprimat. În special, când militarii/funcționarii publici cu statut special/ofițerii de informații și securitate nu renunță la satisfacerea serviciului în interesul și beneficiului statului, ei dispun de dreptul fundamental la libera alegere a locului de muncă.

Totodată, statul urmează să sancționeze, prin obligarea recuperării cheltuielilor pentru instruire, doar acele persoane ce nu doresc să activeze în interesele satului. Obligarea persoanei de a recupera cheltuielile doar pentru simplul fapt că dorește să activeze într-o altă autoritate statală decât în cea în care s-a instruit este neargumentată și creează dificultăți la asigurarea cu personal calificat.

II. Principalele prevederi ale proiectului și finalitățile urmărite.

Proiectul propune operarea unor modificări în trei acte normative în care este prevăzut expres faptul recuperării cheltuielilor pentru instruire și anume - Legea nr. 162-XVI din 22.05.2005 cu privire la statutul militarilor, Legea nr. 170 - XVI din 19.07.2007 privind statutul ofițerului de

informații și securitate și Legea nr. 288 din 16.12.2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

Norma propusă implementării prevede scutirea de la recuperarea cheltuielilor pentru instruire, a militarilor/funcționarilor publici cu statut special/ofițerilor de informații și securitate care au absolvit o instituție de învățământ a Ministerului Apărării, Ministerului Afacerilor Interne sau Serviciului de Informații și Securitate, și care după eliberarea din serviciu, în decurs de 6 luni se reangajează o singură dată în instituția din care s au eliberat sau se angajează într-o instituție sau autoritate, unde îndeplinesc serviciul militar sau special.

De asemenea, proiectul propune spre aprobare o normă ce-i vizează pe militarii/funcționarii publici cu statut special/ofițerii de informații și securitate care au absolvit o instituție de învățământ cu statut militar sau special și în privința cărora, până la momentul intrării în vigoare a prezentei legi, au fost inițiate acțiuni în judecată sau acțiuni de urmărire a patrimoniului, al salariului sau a altor venituri în cadrul procedurilor de executare, în baza unei hotărâri judecătorești obiectul căreia constituie recuperării cheltuielilor pentru instruire.

Norma privind încetarea acțiunilor civile precum și a acțiunilor de urmărire a mijloacelor bănești, a fost inclusă pentru stabilirea unei echități și egalități față de toți subiecții în interesul cărora s-a elaborat proiectul de lege.

O altă normă stabilește dreptul și totodată obligația instituției sau autorității publice în care s-a angajat militarul/funcționarul public cu statut special/ofițerul de informații și securitate, în urma eliberării din instituția în care a realizat instruirea, a intentării acțiunii în judecată în cazul în care subiectul menționat mai sus, nu și-a onorat obligațiile funcționale în noua instituție și s-a eliberat din aceasta, cu o vechime totală militară și/sau specială mai mică de 5 ani.

Sursele financiare recuperate vor fi direcționate în bugetul de stat, pentru a fi utilizate pentru instruirea unor noi specialiști pentru asigurarea intereselor statului.

III.Descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul actului normativ în speță nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene și nu contravine legislației UE.

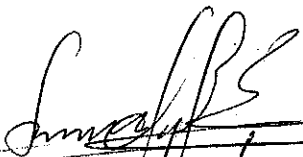

IV.Modul de încorporare a proiectului în sistemul actelor normative în vigoare

Proiectul se integrează în sistemul legislației și este corelat cu prevederile actelor normative în vigoare, cu care se află în conexiune, iar modificările și completările propuse nu afectează concepția generală ori caracterul unitar al actelor amendate.

V. Respectarea transparenței decizionale

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul Legii a fost plasat pe pagina web a Parlamentului.

Deputați în Parlament:

 Chiril MOTPAN
 Oazu NANTOI
 Igor GROSU